

Denne våren er det

75 år siden krigen

Hvilken situasjon og hvilke oppgaver sto Finnmarkskontoret ovenfor i 1945?

Vårmøtet , Trondenes

Anders Ole Hauglid foreleser om Finnmarkskontoret som ble etablert i Harstad for å lede gjenreisninga av Nord-Troms og Finnmark. Hauglid skrev hovedoppgave om Finnmarkskontoret i 1975, en oppgave som er meget aktuell den dag i dag. Hovedoppgaven var viktig bakgrunnsstoff for TV-serien «Finnmark mellom øst og vest» der Hauglid og Westrheim var konsulenter til filmen Knut Erik Jensen sto for. Det ble en Amandaprisbelønnet dokumentar på seks programmer, som ble vist første gang i 1984, 40 år etter frigjøringen av Øst-Finnmark.

Boka «Til befolkningen!» kom ut i 1985 og omhandlet brannhøsten 1944 og gjenreisningen etterpå.

Det er Knut Erik Jensen, Harry Westrheim og Anders Ole Hauglid som er forfatterne og boka ble et resultat av deres arbeid med TV-produksjonen.

Hauglid tar spesielt opp de politiske diskusjonene som var om gjenreisningsarbeidet både innad på Finnmarkskontoret og i regjeringa. Skulle en gjenbygge eller bygge et nytt Finnmark? Planer fra London sto opp mot Finnmarkingenes egne ønsker om å bygge opp igjen hjemmene. Ble folk holdt igjen pga faren for minene eller for at myndighetene først skulle bygge opp sentrale steder i Finnmark?

Det er mange som har skrevet om gjenreisninga, men fokuset har mest vært selve gjenreisning i Finnmark. Få har sett på Finnmarkskontoret i Harstad og byens rolle i gjenreisninga. Byens jubileumsbok «Ved egne krefter», nevner Finnmarkskontoret bare med tre setninger, enda rådmann Hellebust vektla at dette kontoret har hatt stor innflytelse og betydning for Harstad. Dette jubileet for freden må brukes til å grave frem informasjon om Finnmarkskontoret som lå der Harstad stadion er i dag.

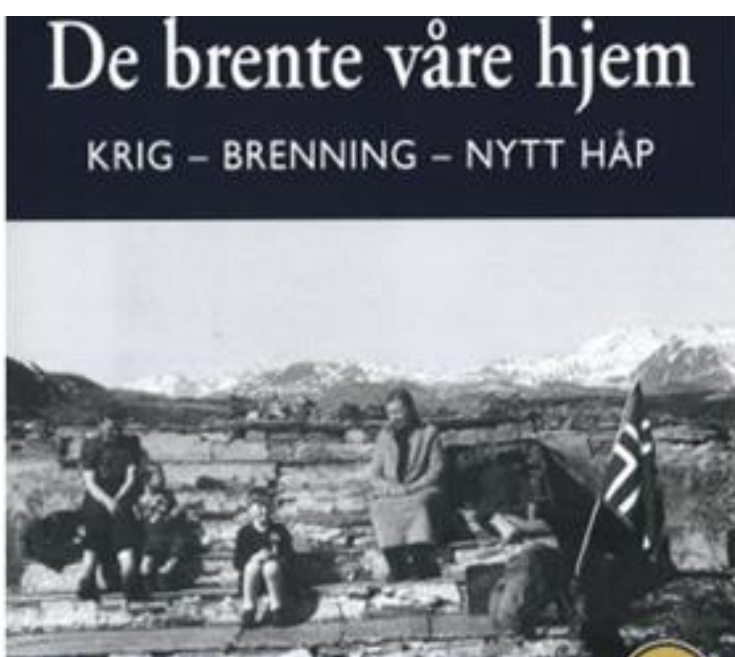

Bilde Nordlys: <https://www.nordlys.no/da-anders-ole-kom-til-finnmark-som-ferk-larer-ble-han-forskrekket-over-hvor-lite-han-kunne-om-norge/s/5-34-33267>

Hauglid har i forbindelse med både hovedoppgaven og TV-serien intervjuet mange voksne tidsvitner fra gjenreisningstida. Mange av intervjuobjektene har jobbet ved Finnmarkkontoret i Harstad. I 1982 var han på reise sammen med Gerhardsen og medforfatterne. På temamøtene fikk de kontakt med tidsvitner.

Møt
EINAR GERHARDSSEN
i Honningsvåg skoles gymnastikksal
Lørdag 21. august 1982 kl. 19.30.
Møtetema:
*Perspektiv på gjenreisninga av Finnmark
35 år etter.*

Boka «De brente våre hjem» er rikt illustrert fra Nord-Troms. Den er skrevet av Anders Ole Hauglid og Tore Hauge. På bokomslaget ser vi 17.mai 1945 i Skorpa der familien Halvorsen og Heløe sitter i brannruinene. Det bildet kan stå i kontrast til jubelen på Karl Johan 17.mai 1945. For krigen var ikke over i nord. Her

døde fortsatt folk og de som reiste heim, risikerte livet. Boka vektlegger håpet og det motet befolkninga i Nord-Troms viste under gjenreisninga.

Harstad historielag er sammen med Troms historielag i gang med et prosjekt som skal vise Finnmarksleiren. I dette arbeidet ser vi at vi har lite litteratur som vi kan støtte oss på om den andre statlige institusjonen som var i Harstad, Finnmarkskontoret. Derfor er dette vårmøtet spesielt interessant for byens historie.

Velkommen til Harstad historielag sitt vårmøte som nok må utsettes

Styret

<https://tv.nrk.no/serie/finnmark-mellom-oest-og-vest>